

6

**Un secol
de cercetări
în situl Glina – Bălăceanca**

**Autograf ilfovean la
Casa de Piatră din Giurgiu**

7

8

**În vizită
la Fortul 3 Otopeni de Ziua
Transmisioniștilor Militari**

10

Diplomație culturală

condeie ilfovene

Nr. 107 | august 2026 | Publicație de cultură

3

**Elevi ilfoveni la Olimpiada
„Meșteșuguri artistice tradiționale”
de la Sibiu 2026**

**Ansamblurile ilfovene cuceresc
scenele Europei**

5

**La pas
prin Ilfov**

11

Tinerii ilfoveni, invitați la audițiile EUYO

Antuanela ROȘIORU

Tinerii muzicieni din Ilfov, cu vârste între 16 și 26 de ani, au oportunitatea să devină membri ai Orchestrei de Tineret a Uniunii Europene (European Union Youth Orchestra - EUYO). Institutul Cultural Român a lansat invitația tuturor tinerilor români care vor să facă un pas în față în cariera muzicală prin înscrierea la audiția anuală. Înscrierile pentru audiții se realizează exclusiv online, prin intermediul platformei dedicate EUYO - www.euyo.eu/auditions, până la data de 30 septembrie 2026. Audițiile vor avea loc la București – sâmbătă, 24 octombrie și Cluj-Napoca – duminică, 25 octombrie. Audițiile naționale pentru selecția membrilor din România vor fi organizate în parteneriat cu Filarmonica „George Enescu” din București și cu Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, instituții de prestigiu care sprijină constant dezvoltarea și afirmarea tinerilor muzicieni români. De-a lungul anilor, peste 20 de tineri instrumentiști din România au beneficiat de această oportunitate de formare și afirmare profesională, participând la stagiile și turneele orchestrei. EUYO reunește anual cei mai talentați tineri muzicieni din toate statele membre ale UE, oferindu-le posibilitatea de a lucra alături de dirijori și soliști de prestigiu internațional și de a susține concerte în unele dintre cele mai importante săli și festivaluri din Europa.

Experiența dobândită în cadrul orchestrei reprezintă o rampă de lansare pentru o carieră internațională, peste 90% dintre foștii membri activând în prezent în orchestre de prestigiu din întreaga Europă. Anul 2026 are o semnificație aparte, marcând 50 de ani de la înființarea Orchestrei de Tineret a Uniunii Europene, precum și 20 de ani de la debutul colaborării cu Festivalul Grafenegg, una dintre rezidențele artistice permanente ale orchestrei. Turneul de vară va reuni tineri muzicieni din toate statele membre ale Uniunii Europene într-o serie de concerte și rezidențe desfășurate pe unele dintre cele mai prestigioase scene europene. Programul artistic din această vară îi va aduce la pupitrul orchestrei pe dirijorii Elim Chan și Gustavo Gimeno, alături de soliștii María Dueñas (vioară) și Julia Hagen (violoncel). Repertoriul va include lucrări semnate de Johannes Brahms, Serghei Rahmaninov și Antonín Dvořák. Turneul aniversar va cuprinde concerte în cadrul unor festivaluri europene de prestigiu, printre care Ludwigsburger Schlossfestspiele, unde EUYO va susține concertul de închidere al festivalului, Varna Summer, aflat la cea de-a 100-a ediție, Young Euro Classic de la Berlin, unul dintre cele mai importante festivaluri dedicate orchestrelor de tineret, precum și rezidențele tradiționale de la Grafenegg (Austria) și Bolzano Festival Bozen (Italia), un reper al formării tinerilor muzicieni europeni încă din anii 1980. Pentru cele aproximativ 120 de locuri disponibile în

orchestră sunt organizate anual audiții în fiecare stat membru al Uniunii Europene. Totodată, EUYO menține o listă de rezerve formată din aproximativ 200 de muzicieni, care pot fi invitați să participe la proiectele orchestrei pe parcursul anului. Pe lângă participarea la stagiile orchestrale, EUYO oferă tinerilor muzicieni acces la programe de rezidență artistică, granturi pentru proiecte de muzică de cameră și oportunități de dezvoltare profesională prin platforma EUYO Frontrunners, un program gratuit de învățare online dedicat formării noii generații de lideri ai vieții muzicale europene. Calendarul artistic al orchestrei pentru 2027 include rezidențe și turnee internaționale, oferind membrilor selectați oportunitatea de a performa pe scene de prestigiu și de a colabora cu artiști de renume mondial. ■



La malul mării (inedită, va face parte din viitorul volum de versuri)

Marius-Florin MARCU

Pe țărături mi-am rotit privirea
Era ca pentru întâia oară,
Să-ți strâng duios trupul pe care
Mi l-am dorit la ceas de seară.

În spuma mării învolburate
De valuri albe zbuciumată,
Te-am așteptat târziu în noapte
Să te-ntâlnesc măcar o dată.

Și te-am privit cum de departe
Pășeai pe val de albă spumă,
Pe umeri plete răsfirate
Scăldate-n albul clar de lună.

Sfârșeam în dulce îmbrățișare
Pe cai de spumă și de ape,
Două corăbii și o mare
Ce duc povestea mai departe.

Când zorii zilei se iviră
Cu foc de soare și văpaie,
Ai dispărut într-o clipită
Și te-ai ascuns din nou în mare.

Pe țarm călăuzind privirea
Spre zări cu valuri înspumate
Privesc în larg nemărginirea
Să te-ntâlnesc și-a doua noapte.

Născut în județul Ilfov, la Periș, în 1965, Marius Florin Marcu este profesor de Geografie la Liceul Tehnologic „Dumitru Dumitrescu” din Buftea. Are un master și doctorat în Geografie, este vicepreședintele Societății de Geografie din România, Filiala Ilfov. Cochetează cu poezia încă de pe băncile școlii, este un montaniard pasionat, un fotograf talentat, este o personalitate complexă pentru că nu-l caracterizează doar „visările” cu capul în nori, are, atunci când vrea, și picioarele pe pământ, având și o implicare în activități civice, fiind membru și lider sindical pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar ilfovean. Dl. prof. Marcu ne-a încredințat pentru publicare poezii inedite, care vor face parte din următorul volum de versuri, aflat în pregătire. Publicăm așadar, în premieră, în acest număr din Condeie Ilfovene două dintre poeziile sale.

Chemarea muntelui

Marius-Florin MARCU

Mă-ndeamnă dorul sus pe creste
Pe culmi pierdute de cărare,
Ce mă primesc ca-ntr-o poveste
Cu nori de argint plutind în zare.

Răsună sec sub pași poteca
Prieten drag îmi este cerul,
Cu sprijin de nădejde stânca
Spre vârfuri să mă-nalț mi-e țelul.

Nimic nu poate dorul să mi-l curme
Nici vânt, nici ploaie și nici soare,
Pășesc tăcut pe repetate urme
Cu dor de munte, veșnică chemare.

Hoinar pe văi stârnesc ecoul
Să mă-nsoțească sus pe culme,
Pierdut de vrajba pământescă
Uitat de toți, uitat de lume. ■

Nică D. LUPU



Tabletă literară Arcade pe gând cu flori

Admirând arcadele trainice desfășurate cu iscusință de mare maestru și de aleasă înțelepciune populară, chibzuite peste vremuri de mare diversitate ocupațională, structurală, stilistică și afectivă, ajungem până la extremitățile unde sunt cantonate trăirile actuale. Observăm că aceste boltiri fastuoase vin din epocile moșilor și strămoșilor locurilor românești, transmise din bogăția unei generații în cuprinsul altora, ornamentate cu o multitudine de flori perene care sunt de o noblețe spectaculoasă ce se împreunează într-o „pajiște” încântătoare, cu nuanțe multicolore, de mare farmec spiritual. Zănele generoase care slujesc cu credință desăvârșită și remarcabilă tragere de inimă în sanctuarul esteticii, poartă cu eleganță caracteristică tradiția imprimării cu modele specifice ale unor flori concrete, dar și altele stilizate purtătoare ale înțelepciunii iscusite și bucuriei mentale, pe elegante pânze de borangic dichisite cu excelență măiestrie artistică, într-o deosebită pluralitate a formelor și culorilor, de mâinile binecuvântate de providență cu talente ieșite din comun. Fiecare floare „plantată” cu meticulozitate pe porțiuni de simțiri sensibile, realizată din corpusculi de suflet rodnic, se deschide cu larghețe admirabilă și benedicție evlavioasă, spre simțămintele de aleasă emotivitate, fiind adevărați mesageri permanent tăcuți dar mult cuvântători, cu rădăcini profunde în împărăția memoriei impresionante care se prezintă sub forma unor amprente prețuite și dezvoltate de noii purtători cu simțiri de evidentă originalitate și viabilitate. Cum o asemenea lucrare specială înfăptuită cu perseverență splendidă pe trepte de timp prelung, trebuia să fie denumită într-un anumit fel, i s-a spus simplu IE. Pentru ca iile să fie scoase în văzul lumii cu scopul de a exprima reverența noastră pe fața vremurilor de dinainte și pentru a fi prețuite cu aviditate extraordinară de toți cei care apreciază minunățiile trecut/prezentului, au ieșit în universul uman sub forma cămășilor portului popular împodobit elegant cu reprezentări geometrice și mai ales florale, expuse pentru preamărire și prețuire, în special în lumina sărbătorilor celeste, ca formidabile bijuterii purtate cu deosebită mândrie rațională, sub forma unui falnic costum popular. Acum, peste timpuri de mare durată care sunt îmbogățite cu frumoasele veșminte prietenoase, consacram în trăiri o ZI INTERNAȚIONALĂ A IEI, ne purtăm gândurile spre rădăcinile îndepărtate și le edificăm cu multă afecțiune în suflet, un MONUMENT AL IEI care să dureze în curățenie spirituală prin lumea veșniciei. ■

Centrul Județean de Cultură, Tradiție și Artă Ilfov	
Manager Sorina COȘBUC	
Condeie ILFOVENE	
Editor: Centrul Român pentru Inițiativă Socială Redactor-sef: Claudia NICULAE Editor coordonator: Cătălin DRAGOMIR	DTP: Dan DULGHERU Foto: Claudia NICULAE Distributie si logistica: Alex LEOLEA Tipar: Tipografia Bucuresti
Redactori: Antuanela ROȘIORU, Cristina ANGHELUȚĂ Colaboratori: George V. GRIGORE, Nică D. LUPU, Victor COLONELU, Marius Ovidiu SEBE	Tel. 0371.084.001; e-mail: condeiilfovene@gmail.com ISSN 2601 - 0984; ISSN-L 2601 - 0984 Publicație distribuită gratuit

Meșteșugurile tradiționale, din nou la rampă

Tineri meșteșugari ilfoveni prezenți la a XXIX-a ediție a Olimpiadei „Meșteșuguri artistice tradiționale” de la Sibiu

Chitila, 2026



Sibiul devine în ultima săptămână a acestei luni capitala elevilor pasionați de artă și tradiții populare. Asta pentru că în perioada 26–31 august 2026, Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA din Sibiu va găzdui cea de-a XXIX-a ediție a fazei naționale a Olimpiadei „Meșteșuguri artistice tradiționale”, unul dintre cele mai importante proiecte educaționale dedicate patrimoniului cultural imaterial din România. Competiția este organizată de Complexul Național Muzeal ASTRA, în parteneriat cu Asociația Vatra MCP și cu Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, sub auspiciile Ministerului Educației și Cercetării, reunind copii și tineri din întreaga țară care practică meșteșugurile artistice tradiționale. Și în acest an, Vatra Meșterilor și Creatorilor de Patrimoniu (Vatra MCP) continuă parteneriatul început în anul

2022, susținând proiectul prin promovare, sponsorizare și prin acordarea Premiilor Speciale Vatra MCP.

Pe parcursul competiției, participanții își vor demonstra talentul în numeroase meșteșuguri și tehnici tradiționale - țesut, cusut și brodat, confecționarea costumului popular, sculptură în lemn, olărit, ceramică, pictură de icoane pe sticlă și pe lemn, pictură naivă, încondeierea ouălor, împletit, confecționarea măștilor tradiționale, mobilier pictat, artă decorativă și multe alte domenii reprezentative pentru patrimoniul românesc. Competiția pune accent pe autenticitate, creativitate și respectarea tradițiilor locale, concurenții realizând lucrările în fața juriului și a publicului.

Așa cum se întâmplă de câțiva ani încoace, la această competiție s-au calificat și elevi din județul Ilfov. Asta după ce în luna mai au participat la etapa județeană a concursului.

De la Târg la Olimpiadă

Încă din anul 1983, Muzeul ASTRA a dezvoltat un amplu program de încurajare și salvagardare a valorilor culturii tradiționale, punând accent pe promovarea meșteșugurilor și pe integrarea lor în viața culturală contemporană. Din această preocupare s-a născut, în anul



Sibiu, 2025

1992, Târgul Copiilor Meșteșugari, proiect care avea să evolueze, patru ani mai târziu, în Olimpiada „Meșteșuguri artistice tradiționale”, un program educațional complex, centrat pe valorificarea patrimoniului local și pe formarea copiilor prin intermediul meșteșugurilor tradiționale. Începând cu anul 1996, Olimpiada a devenit cea mai importantă competiție națională dedicată tinerilor meșteșugari. De menționat că în 2025 au fost jurizate peste 30 probe de concurs (tipuri de meșteșuguri) și că în competiție au

participat și elevi din Republica Moldova și Bulgaria.

Ilfovul în 2025

Talentul elevilor din Ilfov a fost răsplătit la ediția de anul trecut cu premii și diplome. Susținuți de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale din cadrul Consiliului Județean Ilfov, tinerii meșteșugari ilfoveni au fost premiați la secțiunile: icoane pe sticlă, pictură decorativă mobilier tradițional, pictură naivă, măști populare, xilogravură și mobilier pictat. ■

Simboluri tradiționale românești în arta populară

România are un tezaur bogat de semne și simboluri străvechi, țesute în ii, sculptate în porți sau pictate pe ceramică. Aceste simboluri nu sunt simple ornamente, ci adevărate limbaje codificate, pline de sens. Platforma „Învie tradiția” prezintă șapte dintre cele mai cunoscute, interesante și prețuite simboluri românești tradiționale, alături de semnificațiile lor și modul în care apar în arta populară – precum și exemple de creații artisanale în care le puteți regăsi:

Spirala

Spirala este unul dintre cele mai vechi simboluri din arta populară românească. Ea sugerează mișcarea eternă a vieții, timpul care curge și se reînnoiește, devenirea continuă. Era văzută ca un simbol al

fertilității și al transformării, dar și al protecției magice. Melcul, cu cochilia lui spiralată, era considerat un semn al renașterii și al ordinii cosmice. În ceramică, spiralele domină decorul vaselor din cultura Cucuteni – unde fiecare linie ondulată spunea o poveste despre viață și moarte, început și sfârșit. Pe ii, spiralele apar sub forma „calei melcului” – cusături fine care aduc prosperitate purtătoarei. Și porțile din lemn pot avea spirale sculptate, simbolizând energia vitală care circulă prin spațiul casei.

Crucea

Crucea este un simbol central în arta și spiritualitatea românească. Ea unește axa verticală (Cer-Pământ) cu cea orizontală (Oameni-Oameni), aducând echilibru și protecție. În credința

populară, crucea păzește de rele și binecuvântează spațiul și purtătorul.

Este brodată pe mânecile iilor, sculptată în grinzi sau porți, țesută în covoare sau desenată pe ouăle de Paști. De multe ori, apare integrată în motive mai complexe – cum ar fi „steaua” cu opt colțuri, formată din două cruci suprapuse. Fie că e simplă sau stilizată, crucea amintește de legătura noastră cu divinitatea și de armonia celor patru puncte cardinale și a anotimpurilor.

Roata (rozeta solară)



Roata sau rozeta solară este o reprezentare geometrică a soarelui – cercul dător de viață. O regăsim sculptată pe porțile maramureșene, pe stâlpii caselor, pe linguri sau pe capacul lăzilor de zestre, unde apare ca o floare cu opt petale sau sub formă de vârtej. Semnificația ei este profundă: viață, fertilitate, căldură sufletească și unitate. Țăranii vedeau în soare un binefăcător cosmic, iar rozeta era o binecuvântare gravată peste tot.

Funia (linia răsucită)

Motivul funiei, prezent pe margini de farfurii, lăzi sau stâlpi de biserică, simbolizează firul vieții – o legătură puternică între om, natură și divinitate. Este echivalentul infinitului: o spirală răsucită fără capăt. Funia era considerată apărătoare, iar în portul popular brâul avea același rol de protecție. În ritualurile funerare, simbolul „drumul vieții” era adesea pictat sau sculptat pe sicriu – o promisiune a veșniciei.

Soarele

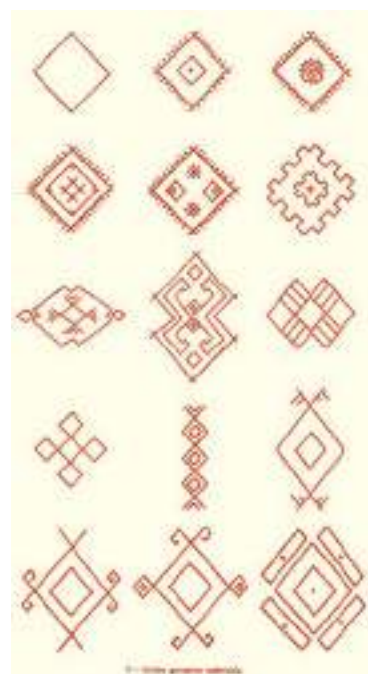
Simbol cosmic, soarele este privit în cultura tradițională drept ochiul lui Dumnezeu. Îl regăsim ca rozetă, stea, floare sau chip uman în povestiri și obiecte de artă. Este prezent pe ștergere, porți, ouă de Paște și chiar în motivul „Soarele și Hora” din ceramica de Horezu. Simbolizează energia masculină, renașterea, lumina, protecția divină.

Rombul

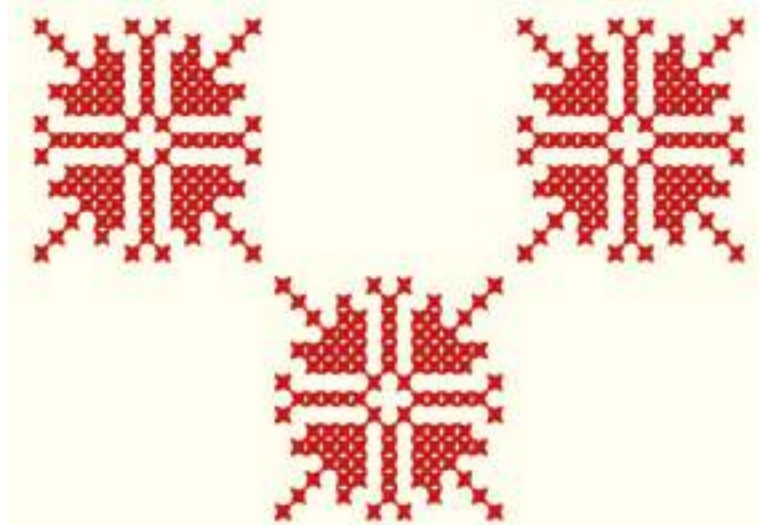
Rombul este un simbol geometric al ogorului arat, al fertilității și al vieții care se naște. Apare în țesături, pe catrințe, covoare și chiar în sculptura modernă (vezi Coloana Infinitului). Rombul cu punct în mijloc reprezintă sămânța plantată, iar romburile în lanț – continuitatea și rodnicia.

Pasărea

De la porumbel la păun, pasărea este o punte între cer și pământ.



Simbol al sufletului și al libertății, apare frecvent pe ștergere, covoare, ceramică sau sculpturi. Cocoșul este protector, păunul aduce mândrie și frumusețe, iar rândunica – vestea unui nou început. Simbolurile românești tradiționale sunt cheia de boltă a identității noastre culturale. Cunoașterea semnificației lor ne permite nu doar să admirăm frumusețea unui obiect, ci și să „citim” mesajul pe care meșterul ni l-a transmis peste veacuri. Fie că e vorba de spirala timpului, crucea protectoare, roata vieții, funia infinitului, soarele divin, rombul fertil sau pasărea-suflet, fiecare simbol ne conectează cu înțelepciunea străbună. ■



Mentorat, coaching și inovație în educație

✍️ Profesor Marius-Ovidiu SEBE



Casa Corpului Didactic Ilfov anunță finalizarea cu succes a două programe acreditate de formare profesională desfășurate în perioada vacanței de vară, reafirmându-și angajamentul pentru susținerea dezvoltării continue a cadrelor didactice și pentru creșterea calității actului educațional.

În perioada mai-iulie 2026, s-a desfășurat prima serie a programului „PROF IV – Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended-learning”, program acreditat din categoria I, cu 16 credite profesionale transferabile, conceput pentru perioada de sustenabilitate a proiectului național „Profesionalizarea carierei didactice – PROF”. Din cei 25 de profesori înscriși, 23 au absolvit cu succes programul, participanții provenind din județul Ilfov și municipiul București. Activitățile de formare au favorizat colaborarea, schimbul de bune practici și dezvoltarea competențelor necesare utilizării metodelor moderne de predare în context blended-learning. Programul, cu o durată de 64 de ore (33 de ore de activități sincrone și 31 de ore de activități



asincrone), s-a desfășurat online, prin intermediul platformelor Google Meet și Google Classroom, evaluarea finală fiind realizată prin portofoliu profesional.

Obiectivele principale au vizat prevenirea părăsirii timpurii a școlii, implementarea inovatoare a noului curriculum și integrarea instrumentelor



TIC și a resurselor educaționale digitale în procesul didactic. De asemenea, Casa Corpului Didactic Ilfov a finalizat cu succes și prima serie (Grupa I – 2026) a programului acreditat „PROF III – Management educațional în context mentorat”, desfășurat în perioada mai-iunie 2026. Programul, organizat tot în format online, cu o durată de 64 de ore și acreditat cu 16 credite profesionale transferabile, a urmărit dezvoltarea competențelor de management educațional în context mentorat. Din cei 25 de cursanți înscriși, 24 au finalizat cu succes formarea. Participanții au provenit din județele Ilfov, Olt și Vâlcea, precum și din municipiul București, contribuind la crearea unei comunități de învățare active și la schimbul de experiență între profesioniști din domeniul

educației. Evaluarea finală s-a realizat prin prezentarea portofoliilor profesionale, evidențiind competențele dobândite și proiectele dezvoltate pe parcursul activităților de formare, precum și diseminarea unor exemple relevante de bune practici. Cele două programe au fost coordonate de profesorul metodic Marius-Ovidiu Sebe, responsabil de program, cu sprijinul conducerii Casei Corpului Didactic Ilfov, prin doamna director prof. Mariana Marcela Liscan. Casa Corpului Didactic Ilfov adresează mulțumiri formatorilor implicați pentru profesionalismul și dedicarea demonstrată pe parcursul activităților de formare: Virginia Alexe și Alina Boca, în cadrul programului PROF IV, respectiv Corina Mirescu și Elena Luminița Sandu, în cadrul programului PROF III. Prin organizarea acestor programe acreditate, Casa Corpului Didactic Ilfov continuă să sprijine formarea continuă a personalului didactic, promovând inovarea pedagogică, mentoratul, colaborarea profesională și integrarea tehnologiilor digitale în educație. Felicităm toți absolvenții celor două programe și le dorim mult succes în valorificarea competențelor dobândite, în beneficiul elevilor și al comunităților educaționale din care fac parte. ■

Întâlniri între generații la Otopeni

Clubul Seniorilor din orașul Otopeni a găzduit la finalul lunii iunie manifestarea „Ziua jocurilor de societate, logică și de echipă” între generații, la care au participat atât seniori, cât și elevi de la Liceul „Ioan Petruș” din localitate. Întâlnirea între generații a fost facilitată de Consiliul Local Otopeni și Liceul „Ioan Petruș”. Coordonați de întâlnire a fost eleva Denisa-Ioana Popescu, care a alcătuit 6 echipe de seniori și 6 echipe de elevi așezate la 6 mese. Jocul generațiilor a început cu socializarea între elevi și seniori, cei dintâi ascultând amintirile despre școală, muzică, cultură, obiceiuri populare, depănate de seniori. N-a lipsit metoda „bilețelului”. Au fost puse întrebări, pe bază de bilete trase, ca la examen, din povestirile seniorilor. S-au ascultat diferite melodii la care seniorii au trebuit să dea răspunsuri la întrebările:

cum se numește melodia și cine este interpretul? Au fost ascultate melodii interpretate de: Dan Spătaru, Margareta Păslaru, Gică Petrescu și Ina. Seniorii au dat repede răspunsurile și fiecare echipă a câștigat câte un punct. De asemenea, au luat câte un punct toate echipele la biletele trase, toate echipele au dat răspunsuri corecte. Au urmat câteva melodii recente la care au răspuns elevii. Toți au dat răspunsuri corecte. Deci, toți au luat câte un punct. În cele din urmă, toți au fost câștigători. La finalul întâlnirii, cele două generații s-au bucurat de timpul petrecut împreună și au spus că așteaptă cu nerăbdare repetarea momentului. Inițiativa proiectului a fost eleva Denisa-Ioana Popescu, care are și alte proiecte extra-școlare legate de cultură și sport. ■

✍️ Victor COLONELU, regizor de film





Europa descoperă Cucii din Brănești

Una dintre cele mai spectaculoase tradiții populare din județul Ilfov, obiceiul Cucilor din Brănești, continuă să trezească interes dincolo de granițele României. În a doua săptămână a lunii iulie 2026 s-a încheiat prima mobilitate internațională din cadrul proiectului Erasmus+ MASKS – Unveiling the Arts and Works Behind the Masks, care a avut loc la Muzeul Național al Țăranului Român. Timp de patru zile, studenți și cadre didactice din Spania și Italia au explorat colecțiile muzeului, au discutat despre patrimoniul cultural imaterial și au descoperit câteva dintre tradițiile vii din România. Ultima zi a vizitei în România a fost rezervată unei vizite la Cucii din Brănești, unde participanții au fost întâmpinați cu multă ospitalitate și au avut ocazia să afle poveștile și semnificațiile unuia dintre cele mai spectaculoase ritualuri de primăvară din România. Vizitatorii au pătruns în atelierul meșterilor populari, unde au aflat povestea măștilor și a costumelor Cucilor, au urmărit demonstrațiile tehnice de realizare transmise din generație în generație și i-au cunoscut pe



oamenii care duc această tradiție mai departe. MASKS – Unveiling the Arts and Works Behind the Masks este un proiect european care reunește 12 parteneri din România, Spania, Italia și Portugalia și are ca obiectiv documentarea, conservarea și reinterpretarea patrimoniului cultural imaterial asociat măștilor rituale tradiționale. Prin cercetare, mobilități internaționale, laboratoare de învățare și colaborări între meșteri, cercetători, studenți și instituții culturale, proiectul contribuie la transmiterea cunoștințelor tradiționale și la promovarea patrimoniului prin metode contemporane și tehnologii digitale. În cadrul proiectului european MASKS – Unveiling the Arts and Works Behind the Masks, studenți și profesori din Italia, Spania și Portugalia, alături de specialiști ai Muzeului Național al Țăranului Român, au descoperit frumusețea acestui patrimoniu viu, păstrat cu grijă de comunitatea din Brănești. Astfel de vizite confirmă că patrimoniul cultural ilfovean are valoare europeană și că tradițiile noastre pot deveni punți de dialog între comunități, generații și culturi. Centrul Județean pentru Cultură Ilfov susține și promovează valorile autentice care definesc identitatea culturală a comunităților ilfovene și contribuie la păstrarea lor pentru generațiile următoare. ■

Foto: Alexandru Rădună - Brănești online



Profesor Marius-Ovidiu SEBE

Claudia NICULAE

Ansamblurile ilfovene cuceresc scenele Europei

La finalul lunii iulie, Ansamblul Folcloric „Doina Ilfovului” și Grupul Vocal Folcloric „Vatra Buftei” au dus pe scene din Spania și Portugalia tradițiile din țara noastră. Cele două ansambluri au participat la Festivalul Internațional „Encontro dos Pobos”, desfășurat în Galicia și Țara Bascilor, unde au reprezentat România.



Prin autenticitatea cântecelor, frumusețea dansurilor și eleganța portului popular, artiștii ilfoveni au prezentat publicului internațional o imagine vie a patrimoniului cultural românesc, demonstrând că tradițiile noastre au puterea de a emoționa și de a apropia oameni din culturi diferite.



Reprezentările s-au bucurat de o primire călduroasă, spectatorii răsplătind prestațiile artiștilor cu aplauze și apreciere. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov susține participarea artiștilor ilfoveni la evenimente internaționale care promovează valorile autentice ale culturii românești și contribuie la consolidarea dialogului intercultural. ■

Un secol de cercetări în situl Glina – Bălăceanca

La 31 august 2026 se împlinesc 100 de ani de la primele cercetări arheologice desfășurate de marele arheolog Ion Nestor în situl Glina-Bălăceanca.

Depunerea antropică groasă de 4 metri are trei straturi de cultură: stratul de cultură inferior aparține culturii Boian, urmat de un strat masiv și câteva nivelări ale culturii Gumelnița, iar ultimul strat de cultură aparține epocii bronzului, cultura Glina. La baza humusului s-au mai găsit urme de locuire și din alte epoci: fragmente ceramice ale culturii Tei, și altele din prima epocă a fierului. Straturile de cultură superioare erau deranjate de gropile funerare ale unui cimitir medieval târziu. Așezarea a fost cercetată pe aproape toată suprafața de către arheologii Ion Nestor și Mircea Petrescu Dâmbovița. În prezent, integritatea tell-ului a fost afectată de diferite intervenții prin care s-a extras pământ, în special în partea nordică. Într-un Raport arheologic privind săpăturile efectuate (la recomandarea lui Vasile Pârvan) la tell-ul de la Glina în vara anului 1926, arheologul Ion Nestor descrie cu atenție ceramică găsită în special în nivelul Glina III. Pornind de la această analiză și de la comparațiile cu ceramica culturii Monteoru, sunt făcuți primii pași în definirea culturii arheologice Glina și a plasării ei în epoca timpurie a bronzului.

La campania de cercetare din această vară desfășurată de Muzeul Municipiului București în cadrul proiectului multidisciplinar „Preistoria de la porțile de sud-est ale Bucureștiului. Cercetări arheologice multidisciplinare în siturile preistorice de la Glina și Bălăceanca” au participat specialiști ai muzeului, ai Universității din București, ai Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” și ai Muzeului Național de Istorie a României, în colaborare cu Primăria Comunei Cernica.

Timp de câteva săptămâni, zona a devenit un mic sat al arheologilor și studenților. Prima săptămână a fost dedicată în mare parte organizării șantierului (instalarea containerului de lucru, construirea umbrarului și pregătirea suprafețelor pentru cercetare). O parte din timp a fost rezervată îndepărtării pământului și foliei de protecție depuse la finalul campaniei precedente peste contextele aflate încă în lucru.

Rezistența participanților a fost pusă la încercare de capriciile vremii, care a fost când prea călduroasă (au fost și temperaturi de 41°C), când ploioasă, uneori cu furtuni puternice.

Cercetările începute anul trecut au continuat în secțiunea S1, dar a fost deschisă și o nouă secțiune (S3), în zona centrală a așezării, pentru că prospecțiunile non-intruzive realizate anterior indicau un potențial ridicat pentru identificarea unor structuri arse de mari dimensiuni.

Printre noile descoperiri se numără o dăltiță bicoloră din piatră șlefuită, împungătoare din os, piese din silex și fragmente provenite de la roțițe de care miniaturale din lut, alături de clasicele și abundentele materiale fragmentare reprezentate de ceramică și resturi faunistice. Lucrările au fost facilitate de un excavator pus la dispoziție de Primăria Cernica.



Cea mai spectaculoasă perioadă a fost cea de-a treia săptămână a campaniei, când după măsurători și săpături atente au început să se lege urmele comunităților preistorice, într-o imagine tot mai clară. Fiecare suprafață cercetată spune o altă parte a poveștii acestui tell locuit timp de milenii. Potrivit jurnalului de campanie, în această perioadă în secțiunea S1-A a fost finalizată cercetarea mai multor complexe adâncite. Două dintre acestea, datate în perioada Gumelnița, impresionează prin dimensiuni – depășesc 2,5 m adâncime și au baza cu un diametru de aproximativ 2 m – fiind interpretate, cel mai probabil, drept gropi pentru păstrarea proviziilor. Interesant este faptul că ele afectează o serie de contexte mai vechi, aparținând culturii Boian, care par să facă parte dintr-un sistem coerent de șanțuri sau amenajări de delimitare. În S1-C, imaginea unei locuințe gumelnițene nearse devine din ce în ce mai bine conturată. Resturile pereților din lut galben, șanțurile stâlpilor de susținere, amprente ale acestora, podelele din lut bătătorit refăcute succesiv și o vatră construită pe un soclu special amenajat permit reconstituirea, pas cu pas, a modului în care era construit și utilizat spațiul domestic acum aproximativ 6.500 de ani. În nivelul de abandon al locuinței au fost descoperite vase sparte pe loc, unelte din os și silex, obiecte din lut și, poate cea mai frumoasă

descoperire a săptămânii, o figurină antropomorfă păstrată intactă. În jurul, dar și în interiorul acestei locuințe continuă să apară șanțuri și gropi de stâlp aparținând unor construcții sensibil mai noi, iar în unele zone s-a ajuns deja la niveluri caracteristice culturii Boian. Nici secțiunea S3 nu s-a lăsat mai prejos. Aici continuă cercetarea unei locuințe incendiate din epoca timpurie a bronzului (cultura Glina), acoperită de un bogat nivel de abandon, din care provin numeroase fragmente ceramice, resturi faunistice, piese litice și alte obiecte. Printre acestea se remarcă mai multe roțițe miniaturale din lut ars, unele decorate prin incizare, detalii care reproduc caracteristicile roților reale și oferă informații prețioase despre aceste reprezentări miniaturale. Mult efort a fost depus în S4 și pentru golirea unui tranșeu alăturat, parțial colmatat, datorat unei intervenții neautorizate din trecutul recent. Nu au fost găsite morminte, așa cum au sperat cercetătorii, dar au fost identificate sisteme suprapuse de șanțuri pentru stâlpi, care par să fie parte dintr-un sistem de delimitare preistoric. Pentru a aduce mai aproape de comunitate istoria fascinantă a locului, pe parcursul campaniei au fost organizate vizite ghidate pentru public, ateliere și prezentări în aer liber. Finalul celei de-a treia săptămâni a fost rezervat tinerilor vizitatori, pentru care a fost organizată o nouă ediție a atelierului „Arheolog pentru o zi”. Participarea numeroasă, întrebările copiilor, entuziasmul cu care au descoperit metodele de lucru ale arheologilor și poveștile spuse chiar lângă vestigiile scoase la lumină au reamintit că cercetarea nu înseamnă doar descoperirea trecutului, ci și împărtășirea lui. În cele patru săptămâni de campanie, au

fost recuperate mii de fragmente ceramice și resturi faunistice, sute de piese litice și numeroase obiecte din lut, os, corn și cupru. Printre descoperirile care au entuziasmat echipa de cercetare s-au numărat vase ceramice, figurine antropomorfe și zoomorfe, roțițe miniaturale din lut, mărgelile, unelte din piatră șlefuită și os, precum și obiectele din cupru, fiecare adăugând informații noi despre viața comunităților preistorice care au locuit acest tell. Dincolo de rezultate, cea mai mare realizare a acestei campanii rămâne însă echipa. Anul acesta, la cercetările din situl Glina-Bălăceanca au participat 35 de studenți ai Facultății de Istorie a Universității din București, coordonați de arheologi și specialiști de la Muzeul Municipiului București, Universitatea din București, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” și Muzeul Național de Istorie a României. Fiecare context săpat, fiecare plan desenat, fiecare fotografie, fiecare găleată de pământ cernut și fiecare obiect înregistrat sunt și rezultatul muncii acestor tineri. Săpăturile din această vară s-au încheiat, dar cercetarea continuă. Urmează luni întregi de spălare, restaurare, desen, fotografie, analize interdisciplinare și interpretare, pentru ca toate descoperirile din această vară să poată fi transformate în cunoaștere științifică, iar o parte în patrimoniu expozabil. ■



Foto: Muzeul Municipiului București



Antuanela ROȘIORU

Fragilitate și frumos în curtea regelui



Așa cum anunțăm în numărul trecut al publicației Condeie Ilfovene, Fragilis Terra, expoziția de artă a sculptorului ilfovean Virgil Scripcariu poate fi vizitată la Casa Regelui Charles al III-lea (Viscri nr. 163) până pe 25 august 2026.

Este o expoziție despre frumusețe și fragilitate. Lucrările din lemn, ipsos și lut expuse de Virgil Scripcariu vorbesc despre fragilitatea vieții umane, a naturii și a Pământului ca întreg. Preocupat de tema sa predilectă - lupta dintre bine și rău, dar și apăsător de tensiunile tot mai mari din societate, autorul a pregătit această expoziție timp de jumătate de an. În centrul ei se află două sculpturi monumentale: „Adam și Eva” tăind arborele cunoașterii - realizată anume pentru Viscri - și „Requiem”, o meditație despre trecere și transformare. Expoziția stabilește un dialog între două comunități cu identități puternice: Viscri, sat de agricultori, și Piscu, un vechi sat de olari din Ilfov, locul în care artistul trăiește și lucrează din 2006, și unde a fondat, alături de soția sa, Muzeul-Atelier Școala de la Piscu. Elementul comun al celor două locuri este tocmai pământul. De aici și portretele din lut ars, chipuri din Piscu, din Viscri, dar și din alte colțuri ale lumii. „Prin portretistică, încerc să descopăr frumusețea omului comun, a anonimului, dar și un fel de a rămâne conectat cu lumea reală”, spune artistul. Atmosfera unică a celor două șuri unite într-un vast spațiu expozițional e completată de seria de talere, cancee și ulcioare lucrate împreună cu olarul Csaba Balint. Scripcariu intervine pe ele cu pictură și desen, într-un limbaj contemporan mulat pe forme de ceramică tradițională, se arată în descrierea expoziției

Antuanela ROȘIORU



făcută de Casa Regelui Charles III în Viscri. Până la ora închiderii ediției noastre, câteva mii de vizitatori trecuseră pragul expoziției. Evenimentul este susținut și de Centrul Județean pentru Cultură Ilfov. ■

Autograf ilfovean la Casa de Piatră din Giurgiu



Cristina ANGHELUȚĂ

Sculptura „Refugiu”, realizată de Virgil Scripcariu din Piscu (Ilfov), va deveni parte din domeniul Casei de Piatră din Giurgiu. Pentru că șantierul de restaurare al domeniului Conacul Udriște Năsturel (Casa de Piatră) este încă în plină desfășurare, lucrarea artistului ilfovean este găzduită temporar de Muzeul Atelier-Școala de la Piscu, aproape de locul în care a fost creată. Având o formă dinamică de aripă (sau pasăre), „Refugiu” devine un simbol dual al ocrotirii și al zborului, o lucrare care te invită să te așezi pentru un moment de liniște și contemplare, protejat sub structura sa.

Până va ajunge la Conacul Udriște Năsturel din județul vecin, lucrarea poate fi văzută la Piscu. Tot aici vă puteți întregi vizita explorând Muzeul-Atelier Școala de la Piscu și participa la atelierelor de olărit, pictură pe ceramică și linogravură.

Despre conac

Cu o poveste impresionantă în spate și locuitori marcanți, Conacul Udriște Năsturel (Casa de Piatră) este un monument al trecutului, un colț de istorie creat în piatră, construit în timpul domnitorului Matei Basarab (1632-1654).

Cel mai vechi monument de arhitectură civilă românească construit din piatră, Conacul Udriște Năsturel a găzduit

personalități de seamă precum: marele cărturar și logofăt al lui Matei Basarab, Udriște



Năsturel, principele Serbiei Miloș Obrenovici și Anastase Stolojan, important politician

antebelic. Fascinantă prin arhitectura cu influențe renascentiste, orientale și gotice, Casa de Piatră a fost martoră la evenimente istorice semnificative în cele aproape patru secole de existență. Astăzi, Conacul Udriște Năsturel își deschide porțile către un nou orizont, un orizont în care proiecte de conservare, întreținere și restaurare sunt în curs de desfășurare pentru a-i păstra frumusețea și importanța, atât pentru Casa de Piatră, cât și pentru întregul domeniu de aproximativ 4 hectare, inclusiv Casa Stolojan și anexele aferente. ■

În vizită la Fortul 3 Otopeni de Ziua Transmisioniștilor Militari



În data de 15 iulie, Baza 48 Comunicații și Tehnologia Informației și-a deschis porțile vizitatorilor care au dorit să participe la Zilele Muzeului Comunicațiilor și Informaticii “General-maior Ion Cerăceanu”, care a împlinit 10 ani de existență. Zilele Muzeului Comunicațiilor și Informaticii „General-maior Ion Cerăceanu” sunt organizate anual în preajma datei de 14 iulie, cu prilejul sărbătoririi Zilei Transmisioniștilor Militari. În contextul evenimentului a avut loc și o festivitatea comemorativă dedicată tuturor celor care au purtat, de-a lungul timpului, însemnele acestei arme.

În incinta bazei se află Muzeul Comunicațiilor și Informaticii „General-maior Ion Cerăceanu”, care adăpostește o valoroasă colecție de echipamente, aparatură și sisteme de comunicații și informatică. Exponatele ilustrează evoluția tehnologică și contribuie la păstrarea și promovarea patrimoniului istoric al transmisioniștilor militari. Cu ocazia acestor festivități am fost invitat datorită faptului că în urmă cu 57 de ani am fost militar al acestei unități. Emoțiile au fost mai mari anul acesta,

întrucât am participat ca invitat din partea Muzeului „Maior Ion Cerăceanu”, denumit după nume întemeietorului acestei instituții de cultură. Deși puțini se așteaptă la așa ceva, Ziua Porților Deschise de anul acesta a adus un public numeros și mulți invitați speciali, interesați de standul expozițional cu mașini istorice, folosite de-a lungul timpului ca stații militare de transmisiuni. Au fost expuse și unele mașini moderne din serviciul de transmisiuni actual și

unele exponate istorice din vechiul serviciu militar, acestea din urmă devenite piese de muzeu. Vizitatorii au trecut în revistă exponatele auto aliniate frumos pe platoul unității. În corturile amenajate în aer liber au fost expuse echipamente istorice de transmisiuni și echipamente moderne. S-a vizitat și Fortul 3 Otopeni, iar pentru copii s-au organizat un mini poligon de tragere cu arme geco și un spațiu de calculatoare, iar participanților li s-au acordat „Diplome onorifice”. La încheierea manifestării au fost înmânate diplome și medalii omagiale unor cadre militare care au sprijinit pe parcursul anilor amenajarea frumosului și unicului „Muzeu al Comunicațiilor și Informaticii „General-maior Ion Cerăceanu” din Otopeni. Ziua s-a încheiat cu o masă la care vizitatorii au primit „hrană de război” din care nu a lipsit vestita fasole cu cârnați pregătită de bucătarii militari ai unității. ■

Victor COLONELU, regizor film



Fabrica de trăsur



Foto: PressHub

George V. GRIGORE

Mai avem pe străduțele Bucureștiului surpriza de a întâlni case cu o istorie aparte. O astfel de clădire se află la întrepătrunderea dintre cartierele evreiesc și armenesc din București, pe str. Romulus nr. 15-17. Clădirea „Fabrica de trăsur” (sau „Casa cu gargui decapitați”) care atrage privirile este una cu influențe neogotice bizantine, având adresa strada Romulus nr. 15, fiind construită în anul 1903, după planurile arhitectului Siegfried Kofczinsky, creatorul arhicunoscutului „Caru’ cu bere”. Imobilul a fost locuința lui Hermann I. Rieber și era legată printr-o pasarelă de construcția impozantă următoare, de la nr. 17, unde se afla o fabrică de trăsur care, ulterior, a produs și automobile de lux. Hermann I. Rieber - proprietarul - a fost unul dintre cei mai importanți oameni din industria și comerțul de automobile din România de la începutul secolului XX până la intrarea în regimul comunist. Născut în 1870, a făcut parte din a treia generație de carosieri de lux din familia sa, fiind președintele asociației anonime „Rieber S.A.R.”, înființată în 1937 ca o extensie a activității „Atelierului de fierărie Rieber”. În 1900, Rieber a cumpărat terenul pe care astăzi se mai află, cu vădite semne de degradare, cele două clădiri. El a construit mai întâi fabrica în jurul anului 1899, apoi casa de lângă. Afacerea lui a cunoscut în scurt timp faima, iar atelierele de trăsur de lux au rămas în istorie drept cele dintâi din România. Trăsurile marca Rieber nu erau pentru toată lumea.

Până în 1923, doar boierimea avea voie să meargă cu caleașca. Abia după 1928, când birjele și trăsurile au intrat în funcțiune, practica a început să se generalizeze. Pentru calitatea serviciilor sale, Hermann I. Rieber a primit distincții și decorații din partea Regelui Carol I și a fost numit furnizor oficial al Casei Regale. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, fabrica lui Rieber a fost transformată în service auto pentru carosabilele germane. Societatea a funcționat până în 8 ianuarie 1948. Opt zile mai târziu, garajele și atelierele au fost închiriate de Ministerul de Finanțe, urmând naționalizarea prin lege. Denumirea a fost schimbată în Întreprinderea de Stat „Motorul”, care a fost apoi lichidată și dizolvată. Astăzi, după ce treci pragul impresionantului clădiri de pe strada Romulus, la etajul superior, fiecare centimetru de mobilier și structură a construcției amintesc de grandioarea de odinioară a vechilor case care au aparținut aristocrației bucureștene din anii 1900. Printre decorațiunile complicate ale impozantei construcții se numără și două inscripții, cu valoare de motto, extrem de importante pentru filosofia de viață a lui Hermann I. Rieber, dar și pentru ceea ce a însemnat, și încă înseamnă, clădirea istorică în care a activat prima și cea mai importantă fabrică de automobile din București. Periplusul nostru prin ceea ce a fost casa unuia dintre cei mai mari industriași români ai începutului de secol XX continuă cu descrierea amănunțită a stilului arhitectural care face din proprietatea de odinioară a lui Hermann I. Rieber una dintre cele mai fascinante și mai frumoase case din Bucureștiul de altădată. Privită din exterior, casa lui Rieber este la fel de impresionantă. Același stil neogotic, pe care l-am întâlnit la fiecare pas atunci când

am explorat amănunțit încăperile spațioase și totodată spectaculoase ale imobilului, se regăsește în fiecare dintre ornamentele exterioare, rămase aproape intacte în pofida celor peste 120 de ani scurși din momentul în care meșterul constructor a pus ultima sa mistică de mortar între cărămizile impresionantului edificiu. Mai puțin cele patru statui care întruchipau tot atâți gardieni demoni, acei gargui atât de des întâlniți pe fațadele marilor catedrale din Evul Mediu care astăzi ne apar decapitate. Astăzi, ansamblul arhitectural format din cele două imobile este clasat ca „monument de arhitectură industrială”. Clădirea din dreapta aparține statului, în timp ce casa din stânga se află în proces de revendicare de către moștenitori. Cu toate acestea, în ea funcționează o secție a Arhivelor Naționale Române, coexistând cu câțiva locatari care împart intrarea, scara principală și holul cu funcționarii publici. Renovarea acestui complex arhitectural-industrial și repunerea lui în valoare ar crea un viitor punct de atracție turistic și istoric, iar apariția unui muzeu la trăsurilor în București ar fi benefic, amintind de perioada Micului Paris. Să luăm exemplul altor muzee europene, cum ar fi Muzeul Trăsurilor din Lisabona (Portugalia), Muzeele Vatican (Roma) sau Muzeul trăsurilor funerare din Barcelona (Spania) și să avem și noi un Muzeu al Trăsurilor la București. ■

Surse: arhivelenationale.ro, cersindcultura.acad.ro, bucurestivechisinoin.ro

Bibliografie: Dan Roșca - „Di, di, di, murgule, di... Bucureștii trăsurilor”, Editura Ars Docenti, 2016, București.

Ambulanța la muzeu

Până pe 6 septembrie 2026, în curtea Palatului Suțu (Muzeul Municipiului București) poate fi admirată o ambulanță de colecție Dacia 1310, un model emblematic al anilor ’80, adaptat special pentru intervențiile medicale de urgență. Ambulanța aparține Serviciului de Ambulanță București-Ilfov și este parte a expoziției „Societatea de Salvare din București. O misiune pentru viață. 120 de ani de la înființare”, fiind amplasată în curtea Palatului Suțu pe toată durata expoziției. Bazată pe binecunoscuta Dacia 1310 produsă la uzina de la Mioveni, această autospecială era folosită pentru acordarea primului ajutor și transportul rapid al pacienților către spital. Era echipată cu targă, girofar, goarnă și dotările sanitare necesare intervențiilor din acea perioadă. Expoziția urmărește evoluția uneia dintre cele mai importante instituții medicale din București, de la inițiativa vizionară a dr. Nicolae Minovici și primele trăsur-ambulanță, până la dezvoltarea serviciilor moderne de ambulanță. Documente de epocă, fotografii, obiecte originale și mărturii istorice recompun parcursul unei instituții care, de peste un secol, are o singură misiune: salvarea de vieți. ■



George V. GRIGORE



Publicăm în acest număr partea a II-a referitoare la istoria și semnificația horelor pe meleagurile noastre.

Dacă ne întoarcem în timp, vom vedea că există și vestigii arheologice ilustrând hora, ceea ce atestă străvechimea ei pe meleagurile noastre. Și pentru aceasta e de ajuns să ne gândim la celebrele statuete cucuteniene, deci cu o vechime de aproximativ 6-7.000 de ani, Hora de la Frumușica, Hora de la Berești sau, mai puțin cunoscută, Hora de la Drăgușeni-Ostrov. Dar, în același timp, pe monumentele funerare din spațiul trac, actual locuit de aromâni, putem vedea de asemenea imagini reprezentând hora. Astfel, în 1942, preotul Constantin Matasă – reprezentant de seamă al arheologiei românești și fondator al Muzeului de Istorie din Piatra Neamț – a descoperit în Bodești de Jos, Frumușica, județul Neamț, una din capodoperele culturii *Cucuteni*, cultură anterioară celei sumeriene sau egiptene. Este vorba de binecunoscuta *Horă de la Frumușica*, operă de artă bidimensională reprezentând un suport antropomorf compus din șase statuete feminine văzute din spate, înălțate, parcă, într-o horă. Meșterul popular de acum șase milenii nu a modelat conturul capului, mâinilor și picioarelor, dar decupările ovale practicate în vas pe două registre, imprimă pe ansamblu euritmie, datorită frapantei impresii de rotire într-o stare de exaltare rituală. Descoperirea de la Bodești-Frumușica dovedește faptul că hora, ca dans, a apărut pe meleagurile locuite de strămoșii noștri în urmă cu mai mult de șase milenii. Izvoarele arheologice afirmă că în societățile matriarhale se practica, pe lângă cultul zeiței-mamă și cultul solar, iar hora, ca reprezentare circulară vie, ar putea fi elementul

de legătură dintre ele, ca expresie a unui ritual solar de fertilitate. Cercetătorii consideră că dansul în sine este o formă de existență a societăților primitive, poate chiar expresia prelingvistică a sufletului arhaic care, prin mișcările ritmice ale corpului, își exteriorizează trăiri și impulsuri esențiale. Manifestările acestea au constituit nucleul arhetipal care a generat valori spirituale aparținând unei mentalități arhaice. Această mentalitate a constituit cadrul germinativ al spiritualității românești, ale cărei origini trebuiesc căutate în miturile și formele religioase populare care s-au născut pe aceste meleaguri. Cultura populară românească, prin forma și funcția ei specifică, oferă posibilitatea de a observa geneza și evoluția valorilor spirituale, locul și rolul lor în universul existențial colectiv. Circularitatea horei ne amintește de faptul că cerul, ca formulă cosmică, este un univers închis, că și în arte există forme circulare sau că masa vibrațiilor sunetului are aceeași formă. Din acest punct de vedere, hora ar simboliza, așa cum este prefigurată de *Hora de la Frumușica*, o unire a formelor. În societatea arhaică a tracilor, semnificația inițială a dansurilor circulare este legată de ritualul de celebrare a reînvierii unui zeu, după moartea sa, iar aceasta ne amintește de Zalmoxis și Orfeu, ambii fiind traci și aflându-se la baza mitului morții și învierii, element fundamental al ritualurilor inițiatice care au circulat în spațiul cultural carpato-danubiano-pontic. În secolul al V-lea î. Hr., Xenophon, în lucrarea *Anabasis* (VI, 1, 5), vorbește despre un dans pantomimic numit

De câte feluri sunt horele? De patru anotimpuri!... (II)

Carpaia practicat în cerc de dansatori înarmați, unul din ei mimând moartea apoi învierea. Athenaios, citându-l pe istoricul și oratorul grec Theopompus din Chios (sec. IV î. Hr.), atribuie tracilor dansul ostășesc numit *kolavrismos*. Cercetătorii nu confirmă că acest etimon stă la baza celorlalte cuvinte derivate din alte limbi. Termenul cel mai înrudit cu *kolavrismos* este *kolo*, păstrat de popoarele slave (polonezi, iugoslavi, ucraineni); la bulgari este *horo*, iar la greci *choros*, însemnând *grup*, din care derivă *choreia*, cu sensul de mișcare. Iată, deci, că dansurile de tipul horei au o largă arie de răspândire, din Balcani până la Marea Baltică, iar spre Răsărit până dincolo de Nistru. În spiritualitatea românească, hora este dansul reprezentativ prin excelență și întruchipează expresia spontaneității creatoare a culturii noastre. Ea este o adevărată realitate culturală sau, cum o numește Romulus Vulcănescu, un *fenomen horal*. Astfel, această *realitate horală* răspunde și unei realități metafizice și este, ca și doina, o expresie a sufletului românesc. Sub aspect psihosomatic, hora face parte integrantă din firea românului, care, în fața spectacolului pe care i-l oferă, simte o adevărată chemare biologică, o exaltare a spiritului. În popor, interdicția de a participa la horă sau lipsa acestui joc, era văzută ca un blestem: „De n-ar fi horele-n lume/ Ai vedea fete nebune/ Și neveste duse-n lume„. Hora poate fi văzută și ca o formă de asanare morală, întrucât cei care încălcau normele morale ale

colectivității nu aveau acces la horă.

Hora la biserică

Din întreg repertoriul popular, hora este cea care a pătruns și în biserică, cu toate că a existat interdicția de a practica *hore* și *jocuri diavolești*, iar horitorii și lăutarii erau considerați *chipuri ale diavolului* (la fel au fost anatemizați cândva colindătorii și colindele). Imaginea horei este prezentă atât în frescele românești cât și în cele balcanice. Acest fapt atestă „[...]o conștientă reutilizare a fenomenului [...] în favoarea gestului de adorație”.

În folclorul literar, hora este subiectul a numeroase proverbe, zicători, ghicitori sau strigături. Ca gen coregrafico-muzical, hora este reprezentată printr-o multitudine de dansuri, unele desemnând mișcarea, altele direcția evoluției coregrafiei sau stilul și originea. Ea are o mare vitalitate în zonele extracarpatiche, mai puțin în sudul Transilvaniei. În formele ei variate de manifestare putem intui simbolismul primar, ezoteric, al horei valahe. Semnificațiile ei arhaice se evidențiază în cea adevărată contopire harică a jucătorilor cu divinitatea tutelară prezentă, parcă, în centrul cercului. Bătăile ritmice cu piciorul în pământ pot simboliza contactul teluric cu zeita-mamă, iar strigăturile și chiuiturile amintesc de acele incantații magice către zei. În mentalitatea arhaică, această stare similară celei de magie euritmă, echivala cu o

contopire totală a membrilor colectivității cu divinitatea ancestrală din centrul horei, Zalmoxis, zeu al morții și al învierii, un tulburător punct de intersecție cu creștinismul. Elemente relictuale ale horei ezoterice s-au transmis până astăzi prin dansul călușului. Despre credința poporului în puterile magice și taumaturgice ale călușarilor ne vorbește Dimitrie Cantemir în *Descriptio Moldaviae*, unde prezintă desfășurarea acestui dans ezoteric. Pe lângă descrierea amănunțită a ritualului, autorul menționează și reușita practicilor gestuale de vindecare ale călușarilor. Hora devine, astfel, o adevărată modalitate de înălțare spirituală colectivă. În afară de caracterul ezoteric, hora are și o formă de manifestare lumească, laică, mediu propice de manifestare a creativității țaranului român. Dar și în acest caz, participarea la horă implica o anumită ținută trupestă și sufletească, mai ales cu prilejul marilor sărbători religioase, Crăciun sau Paște. Ieșirea la horă presupunea, de asemenea, și o curățenie trupestă, motiv pentru care horitorii ieșeau la joc în haine curate sau noi, iar curățenia sufletească era confirmată prin euharistie. Cam asta ar fi, pe scurt, povestea horelor strămoșești, care sunt, în fond, rădăcini spirituale ale tuturor neamurilor europene, în ciuda faptului că doar noi, românii, datorită unui conservatorism, și admirabil și condamabil, le-am mai păstrat; dacă ar avea dram de înțelepciune, cei care au putere de decizie în țara aceasta le-ar putea reconstitui, în cadrele ceremoniale îndătinat, drept produse culturale de mare interes turistic. La nunți, când dansatorii se pornesc, hora este primul dans mai timid care începe. Socializând apoi, din horă de desprind flăcăi – călușari, și perechi „titireze” ce punctează spațiul de joc. ■

Surse: wordpress.com; dragusanul.ro; biography.name; utopiabalkanica.net; adevarul.ro





Diplomație culturală

Ansamblul „Perinița” din Otopeni, în programul vizitei de stat în România a președintei Indiei

Cultura creează punți durabile între oameni, iar patrimoniul este unul dintre cele mai puternice limbaje prin care națiunile ajung să se cunoască și să se apropie. În contextul vizitei la București, președintele Republicii India, Droupadi Murmu, a făcut și o incursiune în universul satului românesc, întâlnindu-se la Muzeul Satului „Dimitrie Gusti” cu meșteri care duc mai departe tradiții transmise din generație în generație: de la podoabe din mărgele și opinci, la icoane pe sticlă, ouă încondeiate și covoare tradiționale. Programul vizitei a fost completat de un

moment artistic susținut de Ansamblul „Perinița” din Otopeni și de plantarea unui cireș, gest simbolic care marchează dorința de a consolida legăturile dintre cele două țări. Astfel, pe scena Dumitrana, ansamblul ilfovean a prezentat câteva dansuri românești.

Vizita a avut loc într-un moment important pentru relațiile româno-indiene, reluând dialogul la cel mai înalt nivel după două decenii. Totodată, ea deschide noi perspective pentru cooperarea culturală dintre cele două state, cu atât mai mult cu cât, în 2028, România și India vor marca 80 de ani de relații diplomatice.

Aceasta nu a fost prima colaborare de anvergură a dansatorilor ilfoveni cu Muzeul Satului „Dimitrie Gusti”, pentru că Ansamblul „Perinița” din Otopeni a participat și în luna mai a acestui an la evenimentul organizat pentru sărbătorirea a 90 de ani de la înființarea instituției muzeale. Președinta Republicii India, Droupadi Murmu, a efectuat o vizită de stat la București în perioada 23-25 iulie 2026. Aceasta a reprezentat prima vizită a unui președinte indian în România din ultimii peste 30 de ani. ■

Antuanaela ROȘIORU

Cătălin DRAGOMIR

Testamentul lui Hasdeu, autenticat la Tribunalul Ilfov

După cum se știe, Bogdan Petriceicu Hasdeu s-a stins din viață pe 25 august 1907, la Câmpina, unde marele cărturar se retrăsese spre sfârșitul vieții, în castelul ridicat în memoria fiicei sale, Iulia. Mai puțin cunoscut este însă faptul că testamentul său, prin care a lăsat posterității nu doar operele sale, ci și o mărturie de credință, a fost autenticat la Tribunalul Ilfov în noiembrie 1906. Documentul arată un respectul profund pentru dinastia regală, devotamentul față de cultura națională și dorința de a închina castelul „Iulia Hasdeu” unui ideal spiritual. Potrivit „Dosare secrete”, documentul reflectă atât rigoarea omului de știință, cât și sensibilitatea celui care și-a transformat durerea personală într-o operă de patrimoniu. Prin Testament, Hasdeu l-a numit legatar universal pe Alteța Sa Regală Principele Nicolae al României, care la vremea respectivă avea 3 ani și căruia i-a lăsat Castelul „Iulia Hasdeu” din Câmpina cu tot terenul aferent cu anexele acestuia, precum și manuscrisele, cu mențiunea ca menajerei care l-a îngrijit să-i fie dată o clădire cu două camere, aflată pe un teren din vecinătate. În caz contrar, femeia urma să fie despăgubită de Principe cu suma de 20.000 de lei, eliberând astfel succesiunea de orice sarcini. Potrivit Adevărul, Casa regală a României a refuzat. Prin testament, Hasdeu arată și cui trebuie înmânate manuscrisele sale, cu specificația că persoanele respective vor avea dreptul de publicare a lor. Veniturile obținute din vânzarea cărților trebuiau depuse într-un fond „Iulia Hasdeu” pentru sprijinirea „lucrărilor de inspirație spiritualistă și liber-evangelică”. Acest act este de fapt un al doilea testament care l-a anulat pe primul. Printre executorii testamentari se numărau Barbu Delavrancea (la acea vreme avocat) și Tudor Rădulescu, directorul Regiei Monopolurilor Statului. ■



Foto: Biblioteca Națională a României, FOTO 12040 1

Cristina ANGHELUȚĂ

Elevii Liceului „Traian Lalescu” din Brănești, la Festivalul Boovie 2026

În perioada 23-26 iulie la București a avut loc a XI-a ediție a Festivalul internațional de book-trailere Boovie. La această manifestare au participat peste 1.500 de elevi și profesori din țară și Republica Moldova. În cele 4 zile de festival, copiii au participat și la ateliere legate de cultură, educație media, filme și cărți, întâlniri cu autori și oameni din domeniul filmului. Au fost peste 40 de evenimente dedicate cărților, filmului și creativității. Echipa „Tăiați că nu iese!” A Liceului Teoretic „Traian Lalescu” din Brănești a participat la Secțiunea Boovie Rookie, cu un trailer realizat după cartea Secretele Nilului de Isabel Ibanez. La această secțiune au fost înscrise 18 echipe, cel mai mare punctaj (24,4) fiind obținut de echipa SEMAADA a Colegiului Național „Ion Minulescu” din Slatina (Olt). Echipa liceului din Brănești a obținut 18,2 puncte. La cea de-a XI-a ediție a Festivalului-concurs Internațional de Book-Trailere Boovie, Bucureștiul a devenit o adevărată capitală a poveștilor. Boovie a început ca un exercițiu didactic menit să inspire elevii să citească în mod organic, departe de amenințarea notelor sau promisiunea unor medii mai bune. Elevii trebuie să creeze un scurt videoclip care transpune în limbaj cinematografic esența unui roman citit. Scopul este să convingă alți elevi să citească opera și să nu se rezume doar la un „rezumat video”. Copii sunt încurajați să citească atenți la detalii și să identifice semnificațiile profunde ale romanului pentru a crea un trailer cu adevărat de succes. Trailerele sunt realizate integral de echipe de elevi, care își împart rolurile de scenariști, actori, regizori, cameramani, editori etc. ■



Foto: captură video

De la Petrăchioaia la New York

Ionel Talpazan (16 august 1955, Măineasca - Petrăchioaia, Ilfov – 21 septembrie 2015, New York City) a fost un pictor american de origine română. A lucrat în construcții, apoi a fugit din România traversând înot Dunărea în 1987. După câteva luni petrecute într-o tabără din Belgrad, a obținut azil politic



în SUA și un bilet dus spre New York. A trăit pe străzile din Manhattan, unde a și vândut tablouri, până când arta sa unică a fost descoperită de un curator american, la sfârșitul anilor '80. Picturile, desenele și sculpturile lui prezintă nave extraterestre, tehnologia acestora, în interpretarea sa, precum și comentarii în limba română. Mai multe surse de pe internet fac referire la o poveste surprinzătoare pe ar fi trăit-o artistul în copilărie. El a povestit că aceste creații ale sale au fost inspirate de un episod din copilărie, când s-ar fi întâlnit cu un OZN la vârsta de opt ani – într-o noapte, în mijlocul unui câmp, ar fi fost înconjurat de o lumină albastră, coborâtă dintr-un obiect straniu, care plutea deasupra sa și care a dispărut repede, dar imaginea din copilărie l-a bântuit întreaga viață, dedicându-și arta explorării tehnologiei extraterestre. Lucrările sale au fost expuse la Muzeul American de Artă Vizionară din Baltimore, la Centrul pentru Arte Yerba Buena din San Francisco, dar și la Martin-Gropius-Bau din Berlin. ■

Cătălin DRAGOMIR

Parcul Central din Otopeni – o întâlnire cu marile nume ale literaturii române

În inima Otopeniului, Parcul Central este mai mult decât un spațiu de relaxare – este un loc în care natura și cultura se întâlnesc, invitându-ne la dialog cu marile valori ale literaturii române. De-a lungul aleilor, busturile unor personalități precum George Călinescu, Nichita Stănescu, Ion Luca Caragiale, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Lucian Blaga, Marin Preda și Tudor Arghezi transformă o simplă plimbare într-o călătorie printre paginile care au definit identitatea culturală a României. Acești autori se numără printre cele mai importante repere ale patrimoniului nostru literar și continuă să inspire generații întregi prin operele și ideile lor. Parcul Central din Otopeni ne amintește că literatura nu trăiește doar în biblioteci, ci și în spațiile publice care păstrează vie memoria creatorilor săi. Fiecare bust spune o poveste, fiecare alee devine o invitație la lectură, reflecție și redescoperirea valorilor care ne definesc ca popor. Dacă ajungeți în Otopeni, opriți-vă pentru câteva clipe în acest loc. Veți constata că, printre copaci și alei, cultura română își găsește un frumos loc de întâlnire cu prezentul. ■



Descoperă patrimoniul ilfovean: Biserica „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Domnești



Istoria Domneștiului nu se regăsește într-un singur monument, ci într-un loc în care credința și istoria au dăinuit împreună timp de secole. Aici, la doar câțiva pași de vechea Curte Domnească, se află Biserica „Sfânta Cuvioasă Parascheva”, unul dintre cele mai valoroase monumente pre-brâncovenești din județul Ilfov. Ridicată în jurul anului 1662 de boierul Pătru Ciorogârleanu, împreună cu soția sa, Ancuța, biserica impresionează prin arhitectura sa sobră și echilibrată, specifică lăcașurilor de cult din a doua jumătate a secolului al XVII-lea. Construită în formă de navă, ea a rămas de-a lungul veacurilor un reper al credinței și al identității locale. În imediata sa apropiere se află ruinele fostei Curți Domnești, asociate domnitorului Ioan Gheorghe Caragea, care s-a refugiat aici în anul 1815, în timpul epidemiei rămasă în istorie sub numele de „Ciuma lui Caragea”. Împreună, cele două monumente oferă o imagine aparte asupra trecutului Domneștiului, unde istoria politică și cea spirituală se întâlnesc într-un singur spațiu. De-a lungul timpului, Biserica „Sfânta Cuvioasă Parascheva” a fost restaurată și îngrijită cu respect, păstrându-și frumusețea și valoarea istorică. Astăzi, ea rămâne una dintre cele mai importante mărturii ale patrimoniului cultural și spiritual al județului Ilfov. Fiecare monument istoric spune o poveste. Împreună, Biserica „Sfânta Cuvioasă Parascheva” și vechea Curte Domnească ne ajută să descoperim un capitol important din istoria Domneștiului și din patrimoniul județului Ilfov. ■

Nestemate ale trecutului ilfovean: Casa tradițională din Zurbaua (Dragomirești-Vale)

Timpul pare că a încremenit pe ulițele satului Zurbaua, comuna Dragomirești-Vale, unde încă mai rezistă mărturii prețioase ale arhitecturii noastre tradiționale. Privind cu atenție aceste detalii desprinse parcă dintr-o poveste veche, redescoperim măiestria meșterilor de altădată:

- Stâlpii de lemn sculptați, împodobiiți cu motive geometrice și florale unice, care susțin cu grație streșina casei.
 - Decorațiunile bogate și consolele traforate, o adevărată dantelărie în lemn care vorbește despre simțul estetic al țărânului român.
- Fiecare creștătură în lemn și fiecare culoare pierdută sub patina vremii ne amintesc de rădăcinile noastre profunde și de identitatea culturală care ne definește ca județ. Hai să protejăm, să descoperim și să promovăm împreună tezaurul ascuns din satele Ilfovului! ■



Biserica „Sfântul Gheorghe” din Ciorogârla – un monument discret cu aproape două secole de istorie



Uneori, cele mai valoroase povești nu se află în marile monumente, ci în locurile liniștite care au vegheat generații întregi. Așa este și biserica din cimitirul comunei Ciorogârla, aflată în apropierea ruinelor fostului conac al familiei Gigurtu. Ridicată în anul 1832 și având hramul „Sfântul Gheorghe”, biserica este clasificată ca monument istoric de importanță locală (cod LMI: IF-II-m-B-15272.01). De aproape 200 de ani, acest lăcaș de cult păstrează vie memoria comunității și completează patrimoniul cultural al județului Ilfov. Mozaicurile care împodobesc fațada, vegetația care îmbrățișează zidurile și atmosfera de liniște transformă acest loc într-un spațiu în care istoria, credința și frumusețea se întâlnesc firesc. ■

Dincolo de bronz și piatră. Povestea Monumentului Eroilor din Voluntari



Stiați că unul dintre cele mai impresionante monumente din Voluntari ascunde simboluri pe care puțini le observă? Dincolo de bronz și piatră, el vorbește despre credință, sacrificiu și recunoștință. În inima orașului Voluntari se înalță Monumentul Eroilor din Voluntari, un loc care ne invită să ne oprim, fie și pentru câteva clipe, și să privim dincolo de ceea ce se observă la prima vedere. Compoziția statuară impresionează prin forța mesajului său. O mamă își sprijină fiul, un soldat căzut pe câmpul de luptă. Nu este doar o scenă sculptată în bronz, ci o imagine care vorbește despre durere, curaj și dragostea față de țară. Despre prețul pe care l-au plătit cei care au luptat pentru ca noi să trăim astăzi în libertate. Priviți apoi soclul monumentului. Veți descoperi un detaliu rar întâlnit: pe două dintre laturile sale sunt gravate Crezul și Tatăl Nostru. Două rugăciuni care întregesc povestea monumentului și amintesc că, în cele mai grele încercări, credința a fost sprijinul celor plecați la luptă și al celor rămași acasă. Monumentul Eroilor din Voluntari nu păstrează doar memoria trecutului. El ne amintește că istoria unei comunități se construiește prin oameni, prin fapte și prin sacrificii care nu trebuie uitate. Data viitoare când ajungeți în centrul orașului, opriți-vă câteva clipe în fața lui. Priviți-l cu atenție. Uneori, monumentele nu spun povești prin cuvinte, ci prin emoțiile pe care le trezesc. ■

De ce răsună clopote englezești într-o biserică din 1 Decembrie?

ȘTIAȚI CĂ... în Ilfov avem o biserică legată direct de aristocrația britanică? La doar câțiva pași de Primăria comunei 1 Decembrie se află un monument istoric cu o poveste demnă de un scenariu de film: Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (1827-1835). Iată 3 secrete fascinante despre acest lăcaș de cult ilfovean:

- O amprentă englezească: Biserica a fost modificată radical după ce ctitora ei, boieroica Maria Bujoreanu, s-a căsătorit cu generalul britanic Sir Stephen Lakeman (devenit pașă în Imperiul Otoman sub numele de Mazar-Pașa!). Acesta a adus meșteri care au extins construcția.
- Clopote cu ecou de Sheffield: Tot Lordul Lakeman a donat bisericii două clopote masive, turnate special în Anglia, în anul 1858, la celebrele uzine Vickers & Naylor din Sheffield.
- Ziduri de cetate: Pereții exteriori ai bisericii sunt extrem de masivi, având o grosime de aproape un metru (0,95 m), fiind construiți să reziste intemperiilor și probelor timpului.

Data viitoare când treceți prin comuna 1 Decembrie, opriți-vă un moment să admirați acest nod cultural unde istoria Ilfovului se împletește cu eleganța britanică din secolul al XIX-lea! ■



Jilava – un reper al vremii când aburul punea România în mișcare

La marginea Jilavei, acolo unde liniile de triaj se despart în evantai și cisternele de marfă așteaptă cuminiți sub cerul cenușiu, se ridică un turn de beton cu anul 1935 scrijelit pe cupolă. Nu e o clădire decorativă. E un turn de apă — o construcție tipică arhitecturii feroviare interbelice, ridicată pentru a alimenta locomotivele cu abur, care aveau nevoie de apă la fiecare câțiva kilometri parcurși. Ilfovul s-a numărat printre primele județe ale țării care au cunoscut dezvoltarea adusă de calea ferată. Apropierea de București și construirea primelor linii feroviare au



transformat această zonă într-un punct strategic pentru transportul de călători și mărfuri, iar locomotivele cu abur au schimbat pentru totdeauna ritmul comunităților de aici. Turnul din Jilava nu este doar o construcție din beton. Este o mărturie a unei epoci în care fiecare oprire pentru alimentarea cu apă însemna încă un drum dus mai departe, încă o legătură între oameni, localități și destine. Astăzi, nu mai alimentează locomotive, dar continuă să alimenteze memoria locului. Iar uneori, cele mai valoroase povești nu sunt cele care strigă după atenție, ci cele care rămân în picioare și așteaptă să fie redescoperite. ■

✍️ Text și foto Claudia NICULAE



În luna aprilie a.c., Condeie Ilfovene anunța că la Casa Corpului Didactic Ilfov și-a început activitatea Editura Phoenix *art*. În articol erau enumerate motivele care au stat la baza acestui demers. Însăși denumirea editurii conține referirea la misiunea pe care editura și-o revendică, și anume: *renașterea...* Trăim vremuri palpitate, asistăm la (de)căderea unei lumi și apariția alteia. Ce putem face? Cum putem reinventa modelul tradițional de editură școlară, pentru a putea să ne găsim un loc într-o lume

Phoenix-Art, o promisiune împlinită

dominată de digitalizare, IA și tot mai puțin „consumatoare” de carte tipărită? Așadar, ce ar putea să mai facă Editura PHOENIX *art* a Casei Corpului Didactic Ilfov. Acum, după trei luni de funcționare, cele de „acomodare”, putem vorbi despre primii pași pe care i-am făcut. Căținel-căținel, pășim ușor pe nisipurile mișcătoare ale unei piețe deloc prietenoase cu începătorii, și, mai ales, cu cei care nu au așii în mână. De ce? Pentru că noi pornim cu un minus mare. Și anume lipsa propriei tipografii... Fizic, vorba proverbului, avem căruța, dar nu avem boii... Așadar, cu toate că avem un plan editorial bogat, bine întocmit, astfel încât, pentru fiecare lună calendaristică, să avem câte o lucrare de editat, ne scad cota de încredere și numărul de clienți când trebuie să spunem: „știți, noi nu vă putem tipări...”. Dar, până la urmă, nu **câte** lucrări „scoatem” pe an, ne preocupă în principal, ci **ce** fel de cărți, **ce** gen de lucrări apar sub egida Casei Corpului Didactic Ilfov. Noi credem în puterea cercetării pedagogice aplicate și în

importanța promovării ideilor educaționale autentice, așadar, atât în statutul editurii, cât și în regulamentul de funcționare am specificat clar că oferim spațiu și suport pentru publicarea acelor lucrări științifice, metodice valoroase, a resurselor educaționale autentice, menite să sprijine formarea continuă și să susțină în mod real progresul învățământului ilfovean. Dacă ne-am ținut sau nu de promisiune, se poate vedea din simpla înșiruire a titlurilor cu care am ieșit la „rampă” și iată-le mai jos:

1. **Școala în care fiecare elev contează. Ghid practic pentru abordarea diferențiată și adaptare în predare cu sprijinul tehnologiei**
2. **Primii pași în matematică. Fișe de lucru pentru preșcolari**
3. **Școala Castel. De la clasă la castel. Cum să creăm spații de învățare magice și distractive. Ghid de bune practici pentru profesorii pentru învățământul primar**
4. **Ghid metodologic cu instrumente practice pentru organizarea și desfășurarea**

activităților. Educație timpurie-nivel preșcolar

5. **Pași de succes în cariera didactică-repere mentorale pentru profesorii din învățământul primar.**

Autorii sunt cadre didactice de succes în învățământul preuniversitar ilfovean, unii dintre ei ocupă și funcții manageriale, de îndrumare și control, deci, suntem convingi de faptul că aceste publicații sunt rodul unor atente priviri și analize asupra propriilor experiențe profesionale. Fiecare lucrare merită să fie, nu doar „citată”, ci studiată cu atenție, în vederea aplicării directe, cum s-ar zice, la firul ierbii. În toate se găsesc exemple de bune practici, care la rândul lor, pot genera altele, tot mai valoroase, căci, nu-i așa, valoarea naște valoare. Îi felicităm pe autorii acestor lucrări, le mulțumim că ne-au ales și, mai ales, îi asigurăm de faptul că îi vom sprijini și de

 **Horiana Arghira Petrescu,**
bibliotecar Casa Corpului Didactic Ilfov

acum încolo pentru promovare. În acest scop, Casa Corpului Didactic Ilfov, compartimenul Biblioteca CCD IF va pregăti, începând în viitorul an școlar 2026-2027, un amplu program/ circuit de promovare, al acestor lucrări în școli, respectiv în bibliotecile școlare ilfovene. Ar fi de dorit ca acesta să cuprindă nu doar acele lansări clasice, ci să conțină acel gen complex de evenimente care să anime, să însuflețească publicul, conducându-l cu tact spre **înțelegerea** a ceea ce se află în respectiva lucrare și mai cu seamă, spre transpunerea în practică, la modul concret, real, în sala de grupă (nivelul grădiniță) sau de clasă (ciclul primar) a celor despre care au aflat citind. Doar așa vom putea preîntâmpina ceea ce înțeleptul nostru cronicar, Miron Costin, spunea încă de la 1600 „*Mai vârtos să înțelegi ce citești ce citești, că a citi și a nu înțelege este a vântura vântul și a fierbe apa*”.

Erasmus+ după întoarcerea acasă

CCD Ilfov și Aretè Formazione transformă job shadowingul într-un parteneriat durabil

 **Simona Gabriela LUCA,** profesor metodist

Un webinar cu 576 de înscriși, un curs online urmat de 195 de profesori și perspectiva unui program acreditat demonstrează că o mobilitate europeană valoroasă nu se încheie odată cu drumul de întoarcere acasă.

Proiect Erasmus+:
2025-1-RO01-KA121-SCH-000337030
Acreditare Erasmus+:
2021-1-RO01-KA120-SCH-000047215

Uneori, adevărata valoare a unei mobilități Erasmus+ nu se măsoară doar în numărul zilelor petrecute într-o altă țară, ci mai ales în ceea ce începe după revenirea acasă. În ideile care circulă mai departe, în profesorii care devin formatori pentru alți profesori și în experiențele observate peste hotare care se transformă în programe concrete pentru comunitatea educațională. Colaborarea dintre **Casa Corpului Didactic Ilfov** și Aretè Formazione din Italia oferă un exemplu relevant despre felul în care activitatea de job shadowing poate fi continuată, multiplicată și valorificată. Cele două instituții de formare au depășit etapa schimbului punctual de experiență și au construit treptat o punte profesională între comunitățile educaționale din România și Italia. Activitatea de job shadowing s-a desfășurat în cadrul proiectului Erasmus+ **2025-1-RO01-KA121-SCH-000337030**, implementat în baza Acreditării Erasmus+ în domeniul educației școlare **2021-1-RO01-KA120-SCH-000047215**, coordonată de Casa Corpului Didactic Ilfov. Mobilitatea a creat contextul pentru observarea unor modele de formare, pentru dialog profesional și pentru identificarea unor domenii în care experiența celor două echipe se poate completa. Activitatea de la începutul lunii iunie 2026, încheiată simbolic la Roma, la 5 iunie – Ziua Învăță-

torului în România, a inclus și participarea reprezentanților Aretè Formazione la Forumul Educațional Internațional România-Italia. Parteneriatul a fost prezentat de instituția italiană drept o importantă oportunitate de observare profesională și cooperare europeană. Dar întâlnirea nu a rămas doar o fotografie frumoasă într-un album Erasmus+. Ideile discutate au început aproape imediat să producă rezultate.

De la job shadowing la un webinar cu sute de profesori

La numai câteva săptămâni după mobilitate, în data de **2 iulie 2026**, CCD Ilfov și Aretè Formazione au organizat webinarul „**Inovarea didacticii cu careuri didactice: Inteligență Artificială, Gamification și Laboratoare Colaborative cu Yukai!**”, susținut de Antonio Berardino, reprezentant al centrului italian de formare. Interesul a fost impresionant: **576 de cadre didactice s-au înscris, iar 248 de profesori au participat efectiv la întâlnirea online.**

Dincolo de cifre, webinarul a confirmat nevoia reală a profesorilor de a descoperi instrumente digitale care nu complică procesul didactic, ci îl fac mai accesibil, mai creativ și mai apropiat de felul în care învață elevii de astăzi. Evenimentul a adus în atenția comunității educaționale din Ilfov și din România, platforma Yukai!, o aplicație dezvoltată de o companie spin-off a Universității din Siena, prin care profesorii pot crea integrale și careuri didactice personalizate cu sprijinul inteligenței artificiale. Pornind de la o temă sau de la câteva cuvinte-cheie, aplicația generează rapid o resursă educațională care poate fi apoi adaptată de profesor: pot fi modificate definițiile, răspunsurile, nivelul de dificultate și aspectul activității. Resursa poate fi transmisă elevilor printr-un simplu link sau cod QR, fără obligativitatea creării unui cont, iar rezultatele pot fi urmărite în timp real. Instrumentul poate fi utilizat pentru exersare, evaluare, recapitulare, învățare prin cooperare sau pentru activități în care elevii devin ei înșiși creatori de conținut.



Astfel, tehnologia nu ia locul profesorului, ci îi oferă o nouă trusă de lucru. Una ceva mai digitală, ce-i drept, dar cu aceeași miză consacrată: elevul să înțeleagă, să participe și să învețe cu plăcere.

De la două ore de webinar la 25 de ore de formare

Succesul webinarului a deschis imediat drumul către o etapă mai amplă. Nu mai puțin de **195 de profesori din județul Ilfov** au participat la programul online de 25 de ore „**Gamificarea în educație cu Yukai – Aplicație digitală pentru crearea resurselor didactice interactive și activizarea învățării**”, organizat în parteneriat de CCD Ilfov și Aretè Formazione pe platforma Moodle a ARETE. Potrivit prezentării oficiale a cursului, programul are un pronunțat caracter practic și este structurat în **15 tutoriale video**, bazate pe principiul „learning by doing” – învățarea prin acțiune. Profesorii nu au nevoie de competențe de programare și nici de instalarea unor aplicații suplimentare, deoarece platforma poate fi utilizată direct din browser. Participanții au parcurs întregul proces de realizare a unei resurse didactice: de la formularea temei și generarea conținutului cu ajutorul inteligenței artificiale până la personalizare, distribuire, utilizare în activitatea cu elevii și analiza rezultatelor. Trecerea de la webinar la un program complet de formare reprezintă una dintre cele mai importante forme de valorificare a unei mobilități Erasmus+: experiența unui grup restrâns devine resursă pentru o comunitate profesională extinsă. Job shadowingul nu mai rămâne doar o experiență individuală, ci generează competențe, materiale și oportunități de învățare pentru sute de cadre didactice.

Următorul pas: un curs acreditat, construit și susținut împreună

Parteneriatul româno-italian intră acum într-o nouă etapă. CCD Ilfov și Aretè Formazione pregătesc **acreditarea unui program de formare în care formatorii români și cei italieni se vor reuni într-o echipă comună și vor susține module adaptate domeniilor lor de expertiză.** Viitorul curs va aduce împreună experiența CCD Ilfov în formarea continuă a personalului didactic și cunoașterea sistemului educațional românesc cu expertiza Aretè Formazione în domeniul tehnologiilor educaționale, al inteligenței artificiale și al metodologiilor interactive.

Această formulă de co-formare internațională poate transforma cooperarea ocazională într-un mecanism stabil de dezvoltare profesională. Profesorii nu vor avea acces doar la exemple dintr-un alt sistem de educație, ci la un curriculum construit prin dialog între două culturi profesionale, două echipe de formatori și două perspective europene asupra școlii viitorului. Povestea colaborării dintre CCD Ilfov și Aretè Formazione arată că diseminarea nu înseamnă doar prezentarea unor fotografii sau redactarea unui raport la finalul mobilității. Înseamnă transfer, multiplicare și continuitate. Înseamnă ca o idee observată în timpul unui job shadowing să devină webinar, apoi curs de 25 de ore și, în cele din urmă, program acreditat. Pentru că cel mai valoros „suvenir” adus dintr-o mobilitate Erasmus+ rămâne o practică educațională care continuă să călătorească – de la un formator la altul, de la un profesor la elevii săi și de la o instituție către întreaga comunitate. În cazul parteneriatului dintre CCD Ilfov și Aretè Formazione, job shadowingul nu s-a încheiat la aeroport. Acolo, de fapt, a început. ■

